

Aan de Goudse Adviesraad Sociaal Domein
Tav. de secretaris dhr. H. Klein
Postbus 265
2800 AG GOUDA

dienst/afdeling
MBL

telefoon
0182 588261

gouda
1 juli 2020

contactpersoon
Barbara Wapstra

uw kenmerk

zaaknummer
1263849

onderwerp
Uw advies ontwerpnota *Iedereen kan meedoen*

verzonden

Geachte voorzitter en leden van de Goudse Adviesraad Sociaal Domein,

Op 25 maart 2020 ontvingen wij uw brief waarin u een gevraagd advies uitbrengt aan het college van burgemeester en wethouders van Gouda over de ontwerpnota 'Iedereen kan meedoen'.

Wij danken u hartelijk voor dit advies. Allereerst onze complimenten voor uw uitgebreide en gedegen advies. Fijn om in uw advies draagvlak te zien voor een groot aantal voorstellen in de nota. Daarnaast suggereert u een aantal serieuze heroverwegingen. Een deel van uw adviezen zullen we betrekken bij de uitvoering van het beleid, een deel leidt tot aanpassingen in de nota en een aantal adviezen nemen we niet over. In onderstaand overzicht is per adviespunt opgenomen hoe we omgaan met uw advies met waar nodig een toelichting.

We willen u voorstellen om jaarlijks met uw adviesraad het gesprek te voeren over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de nota. Zoals ook in de nota geschetst blijft het sociaal domein in beweging en behoort tussentijds bijsturen tot het reguliere proces. Ook uw ervaringen kunnen daarbij als input meegenomen worden.

Indien u vragen over deze reactie heeft kunt u contact opnemen met Barbara Wapstra (barbara.wapstra@gouda.nl).

Uw advies	Reactie college
Advies 1: Maak de definitieve Nota toegankelijk voor de hele Goudse bevolking zodat elke burger deze kan begrijpen.	Er wordt een publiekssamenvatting van de nota gemaakt.
Advies 2: Betrek professionals, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen in het veld actief bij de vormgeving en uitwerking van de nu nog abstracte beleidsvoornemens.	Het is vast beleid van de gemeente Gouda om zoveel mogelijk volgens de participatieladder te werken. Inspraak uit de stad hoort daarbij. De vorm en de frequentie waarin dit plaatsvindt zal per onderwerp verschillend zijn. Met de nota wordt in ieder geval beoogd om het cliëntperspectief nog

	meer dan voorheen te betrekken bij beleid en uitvoering.
Advies 3: Ontwerp snel een set indicatoren e.d. om het beleid meetbaar te maken; ontwikkel die in samenspraak met mensen uit de praktijk.	Het college onderschrijft net als de GASD de noodzaak om beleid meetbaar te maken en sturing te hebben op de uitwerking van het beleid. Het financieel perspectief maakt sturing en grip meer dan ooit noodzakelijk, waarbij tegelijk de effecten van eventuele ingrepen op financieel vlak op dienstverlening aan inwoners gevolgd kunnen worden. De suggestie om de indicatoren mede te ontwikkelen in samenwerking met professionals en ook het cliëntperspectief daarbij te betrekken is een goede suggestie. We gaan graag met u in gesprek welke rol de GASD hierin kan vervullen. Het college acht het meest waarschijnlijke scenario dat er een aantal indicatoren worden ontwikkeld die financiële sturing mogelijk maken, gevolgd door indicatoren die uit de registraties en data van de gemeente kunnen worden gehaald en door het cliëntperspectief op gestructureerde wijze op te halen. Voor de duiding van deze informatie kan deze worden aangevuld met informatie uit het veld.
Advies 4: Bevorder de sociale cohesie in een buurt/wijk door veel meer aan het samenwerkende wijkniveau over te laten. Investeer in de wijk en maak het organiseren en initiëren van wijkactiviteiten mogelijk door de inzet van "opbouwwerkers 2.0".	Samenwerken op wijkniveau is een doorlopend proces. Het college is van mening dat dit op verschillende manieren kan worden gedaan. In uw advies stelt u het opbouwwerk 2.0 voor. In het verleden heeft het opbouwwerk ook beperkingen gehad en niet alle inwoners of wijkinitiatieven bereikt. Nu proberen we in samenwerking met de stad te werken aan inclusie, waarbij we per gebied bekijken waar behoefte aan is en wat de rol van de gemeente zou moeten zijn. Daarbij spelen de gemeentelijke gebiedsregisseurs en de sociaal makelaars van de sociaal teams een belangrijke rol.
Advies 5: Onderken de mate van zelfredzaamheid met behulp van het oordeel van de directe sociale omgeving van de cliënt. Op basis daarvan kan de mate van normalisering worden vastgesteld.	Het college is verheugd dat de GASD zich kan verenigen met het standpunt dat zorgen en lasten nu eenmaal bij het leven horen en dat op dit punt de overheid ook terughoudend dient om te gaan met het bieden van ondersteuning waar dit hoort bij de normale dalen in een mensenleven. Het college is het ook met de GASD eens dat daarbij de draagkracht en zelfredzaamheid van inwoners verschillend is en dat voor sommige inwoners wel ondersteuning nodig is. Uw advies om de directe sociale omgeving hierin meer te betrekken wordt meegenomen.
Advies 6: Maak bij alle partijen concreet zichtbaar hoe de gemeente de regisserende en verbindende rol gaat invullen; betrek daar van meet af aan de betrokken partijen bij. Overleg met de regiopartners over meer regionale samenwerking.	U adviseert dat de gemeente meer een regisserende en verbindende rol gaat spelen om de veelheid van organisaties te doen samenwerken. Wij lezen in dit advies een aanmoediging voor de gekozen weg waarbij de gemeente de samenwerking zoekt met zorgaanbieders en andere maatschappelijke partners. Daarbij wordt steeds gezocht naar balans tussen regie door de gemeente en de eigen verantwoordelijkheid van deze organisaties ten aanzien van hun klanten en het bijbehorende producten- en dienstenaanbod. Binnen de regionale transformatieprogramma's Midden-Holland rond Jeugd en maatschappelijke zorg werken we vaak samen in co-creatie. We ontwikkelen en voeren gezamenlijk de innovaties uit met zorgaanbieders en

	verwijzers en ervaringsdeskundigen/ cliënten. Per programma kent dit een andere samenstelling van partners. Ook hierin zullen we ons inzetten om dit waar passend samen te doen met de omliggende jeugdhulpregio's, zoals bijvoorbeeld binnen doorontwikkeling van de jeugdzorg+ (samenwerking binnen heel provincie Zuid Holland) en bovenregionale samenwerking met gecertificeerde instellingen met de jeugdzorgregio's Zuid Holland Zuid, Haaglanden en Holland Rijnland.
Advies 7: Besteed veel meer aandacht aan de grijze golf die op ons afkomt. Preventie, innovatie en experimenten zijn daarbij sleutelbegrippen. Kom met een concreet Aanvalsplan Vergrijzing waarin op overzichtelijke wijze de acties in de verschillende beleidsdomeinen in hun onderlinge samenhang worden gepresenteerd.	Uw advies om de komende jaren in te zetten op de toenemende vergrijzing onderschrijft het college. Het college doet dit niet via een 'aanvalsplan vergrijzing', maar heeft gekozen voor een integrale benadering in de nota, waarbij de door u genoemde acties wel aanwezig zijn in de nota. Bovendien is helder dat de sterke vergrijzing in de samenleving ook financiële gevolgen heeft, omdat deze groep gemiddeld een groter beroep doet op zorg en ondersteuning teneinde langer thuis te kunnen wonen. Door steviger in te zetten op preventie en innovatie/ samenwerking met de andere zorgwetten kan niet alleen de dienstverlening worden verbeterd, maar houden we ook meer grip op de uitgaven.
Advies 8: Investeer meer in naadloze samenwerking tussen onderwijs en sociaal domein. Schakel HALT en Jeugdgezondheidszorg in voor preventieve en correctieve activiteiten.	Bij de uitvoering van het beleid wordt bekeken welke organisaties daar het beste bij betrokken kunnen worden. Uw advies om meer in te zetten op de aansluiting van jeugdhulp en onderwijs is reeds verankerd in de ontwerpnota. Uw advies om met het onderwijs ook in gesprek te zijn over de signalerende rol van het onderwijs onderstrepen wij. Bij de uitvoering van het beleid wordt bekeken welke organisaties daar het beste bij betrokken kunnen worden. Met bureau HALT en de jeugdgezondheidszorg bestaat al overleg en samenwerking.
Advies 9: Heb oog voor de specifieke situatie van mensen met een levenslange en levens brede beperking en/of hulpvraag. Pas de regelgeving aan op de specifieke behoeften en ondersteuningsvragen van die categorie burgers.	Door de integrale aanpak en met name de herinrichting van de gemeentelijk toegang en uitvoerende afdelingen in het sociaal domein is nog gerichtere aandacht mogelijk voor de specifieke vragen van alle doelgroepen, dus ook van mensen met een levenslange en levens brede beperking. Indien u van mening bent dat aanvullend specifiek aanbod voor deze doelgroep nodig is dan ontvangt het college graag concrete suggesties. Daarbij willen we u wel op voorhand meegeven dat de financiële ruimte voor aanvullende maatregelen op dit moment zeer beperkt is.
Advies 10: Maak het concept van positieve gezondheid tot het leidende principe in het gehele gemeentelijk domein en in het sociaal domein in het bijzonder.	De gemeente onderschrijft het concept van positieve gezondheid, waarin het accent niet gelegd wordt op ziekte, maar op veerkracht en mogelijkheden van mensen. Deze uitgangspunten liggen al besloten in de doelstellingen voor het sociaal domein. Het college ziet dan ook weinig toegevoegde waarde voor verdere verankering van het concept van positieve gezondheid in de nota. Wel is het concept goed bruikbaar als 'gemeenschappelijke taal' met de zorgaanbieders.
Advies 11: Benoem de problemen van onze stad. Zet in het concept van de Gezonde wijk en de uitwerking daarvan het	Sociale cohesie is een belangrijk aspect dat onder 'inclusief samenleven' aandacht krijgt in de nota. Gezien de input uit het participatietraject en uw advies zal hier meer de nadruk

sociaal-emotioneel welbevinden (w.o. veiligheid) en sociale cohesie op de eerste plaats.	op gelegd worden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma 'naar een inclusief Gouda' . Met de opgave 'gezonde wijk' wil het college daarnaast aandacht voor gezondheid van inwoners, waaronder het sociaal-emotioneel welbevinden. Voor de meeste inwoners geldt dat gezondheid de eigen verantwoordelijkheid is. Er is echter een groep die kwetsbaar is en deze eigen verantwoordelijkheid (tijdelijk) niet kan dragen. Hierdoor dreigen gezondheidsverschillen en daarmee samenhangend sociaal-economische verschillen groter te worden. Als gemeente hebben we hier aandacht voor en zetten we in op deze doelgroep. Daarnaast heeft de overheid als taak om gezondheid als beschermende factor invulling te geven. Het concept 'gezonde wijk' is niet een project met geheel nieuwe initiatieven, maar maakt gebruik van al bestaande organisaties, projecten en initiatieven. Het doel is om te zorgen voor focus en verbinding op het gebied van gezondheid, ook in verbinding met aspecten van gezondheid in de fysieke leefomgeving. In de uitvoering van het beleid wordt een aantal opgaven op wijkniveau aan elkaar verbonden, zodat per wijk de focus bepaald kan worden.
Advies 12: Investeer meer in de bestrijding van de laaggeletterdheid en ruim bureaucratische belemmeringen voor deelname aan taalonderwijs uit de weg. Besteed veel aandacht aan eenvoudig taalgebruik in de communicatie met de burgers.	Het college heeft recentelijk besloten om de aanpak laaggeletterdheid nog steviger in te zetten door het ondertekenen van bestuurlijke afspraken van het programma Tel mee met Taal en een regionale bestuursopdracht Tel mee met Taal. Daarbij zal gezocht worden naar synergie met de taken die de gemeente als gevolg van de nieuwe wet inburgering zal krijgen. Die geven kansen op het wegnemen van bureaucratische obstakels. Tegelijkertijd wil het college ervoor waken dat de positie van laaggeletterden voor wie Nederlands de eerste taal is niet verzwakt omdat inwoners voor wie Nederlands een vreemde taal is nu eenmaal sneller om hulp en ondersteuning vragen bij het beter leren lezen en schrijven. Kortom het college zal inzetten op het bereiken van maximale synergie en zo min mogelijk bureaucratische obstakels, waarbij de NT1-doelgroep wel een specifieke positie zal krijgen. In de nota is aandacht voor eenvoudig taalgebruik al opgenomen via de aanpak Direct Duidelijk.
Advies 13: Wend alle mogelijkheden aan om het woningaanbod te vergroten. Schuw daarbij onorthodoxe maatregelen niet.	Het realiseren van meer betaalbare en goedkope woningen wordt verankerd in de woonvisie. In de nota is bovendien opgenomen dat onderzocht wordt of het mogelijk is om voor incidentele inspanningen voor het vergroten van het aanbod voor jongeren de reserve van beschermd wonen/ maatschappelijke opvang/ vrouwensopvang ingezet kan worden.
Advies 14: Creëer meer ruimte voor spilfiguren, bijv. de wijkverpleegkundigen, sociaal werkers en vrijwilligers in de wijk om mensen die tussen wal en schip vallen tijdig te signaleren.	In Gouda zijn veel initiatieven waar inwoners terecht kunnen. Het college vindt deze vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke initiatieven zeer waardevol. In die context lijkt meer ruimte bij professionals niet direct noodzakelijk. Die ruimte is er nu en er zijn ook voorzieningen om mensen naar door te verwijzen.
Advies 15: Verminder het aantal	Dit advies ondersteunt de voorstellen in de nota. Hierbij dient

aanbieders; verleng de contracten met de aanbieders t/m 2024; zet een goed kwaliteitssysteem voor de ondersteuning verlenende instellingen op; houd toezicht en handhaaf.	wel opgemerkt te worden dat het verminderen van het aantal aanbieders binnen de huidige contracten beperkt mogelijk is. Het verder terug brengen van het aantal aanbieders is onderdeel van een nieuw inkoopproces.
Advies 16: Analyseer samen met vrijwilligersorganisaties het veranderende profiel van de vrijwilliger en richt het beleid daarop in.	Deze suggestie zal meegegeven worden aan het vrijwilligersinformatiepunt (VIP).

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

dr. E.M. Branderhorst

mr. drs. P. Verhoeve